

17. 3. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných legislativních událostí 10.3.2008 - 16.3.2008

Nový trestní zákoník, který zpřísnuje postihy za nejtěžší trestné činy a celkově modernizuje české trestní právo, má úspěšně za sebou první kolo projednávání ve sněmovně. Poslanci podle očekávání nový kodex v prvním čtení podpořili. Nyní se jím bude zabývat sněmovní ústavně-právní výbor.

Poslanecká sněmovna

11.3.2008

Lisabonskou smlouvu čeká v Poslanecké sněmovně první kolo

Poslanecká sněmovna začne tento týden v prvním kole projednávat Lisabonskou smlouvu, která má místo neschválené euroústavy reformovat instituce Evropské unie. Ke schvalování klíčového dokumentu se ale dolní komora zřejmě dostane až v dalších měsících, možná až na podzim. Občanští demokraté totiž chtějí projednávání reformní smlouvy v dolní komoře v prvním čtení přerušit a počkat na vyjádření Ústavního soudu, o které by podle nich měl požádat Senát. Novinářům to oznámil místopředseda zahraničního výboru za ODS Tomáš Dub.

Sněmovna bude Lisabonskou smlouvu projednávat ve dvou krocích. Po prvním čtení ji dostanou k posouzení sněmovní výbory. V takzvaném druhém čtení pak již poslanci budou o dokumentu rozhodovat. Předseda ústavně-právního výboru sněmovny Marek Benda (ODS) novinářům řekl, že ke schválení bude zřejmě potřebovat ústavní většinu, tedy hlasy tří pětin poslanců.

Podle Duba je strategie ODS taková, že bude chtít projednání smlouvy ve sněmovně "zmrazit" do doby, než ji přezkoumá Ústavní soud. Nejde podle něj o zdržovací taktiku, ale o to, že si Poslanecká sněmovna ušetří politické spory o to, zda je smlouva v souladu s českou ústavou. Sněmovna by se po rozhodnutí soudu měla ke schvalování smlouvy dostat nejpozději začátkem podzimu, soudí.

Odložit projednávání Lisabonské smlouvy chtějí i komunisté, ale z jiného důvodu. Na jednání sněmovny poslanci KSČM neúspěšně prosazovali, aby byla smlouva z programu nynější schůze vyřazena a sněmovna se k ní vrátila v dubnu. Podle poslance KSČM Václava Exnera by dolní komora neměla tak zásadní text posuzovat bez konsolidovaného znění smlouvy se všemi přílohami. To podle něj zatím chybí.

Lisabonská smlouva, která nahrazuje projekt euroústavy zamítnuté v roce 2005 v referendech ve Francii a Nizozemsku, nyní prochází ratifikačním procesem v jednotlivých zemích unie. Pokud dokumentu nakonec dají zelenou všechny členské země, pak by smlouva měla vstoupit v platnost počátkem příštího roku, tedy ve stejnou dobu, kdy se Česká republika ujme půlročního předsednictví v EU.

Sociální demokraté podezírají kabinet a hlavně ODS z toho, že se snaží proces přijetí smlouvy ztížit a zpomalit mimo jiné proto, aby se české předsednictví na začátku příštího roku odehrávalo ještě podle starých pravidel.

Reformní smlouvu zatím ratifikovaly například Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Malta a Francie. Proces se už rozběhl v řadě dalších zemích, avšak například na Slovensku ho prozatím zablokoval spor mezi vládou a opozicí kvůli tiskovému zákonu. Ve většině zemí stačí k ratifikaci souhlas národního parlamentu, referendum se bude konat v Irsku.

12.3.2008

Poslanecká sněmovna vykročila k dalšímu zvyšování věku odchodu do penze

Věk pro odchod do důchodu se bude možná zvyšovat na 65 let a povinné odvody na penze se budou muset místo 25 platit 35 let. Sněmovna udělala první krok ke schválení těchto změn. Vládní návrh novely důchodového zákona, který s nimi počítá, přes odpor opozice propustila do další fáze jednání. Nyní se novelou, s níž nesouhlasí odbory, budou zabývat parlamentní výbory. Poslanci o ní rozhodnou na některé z příštích schůzí.

Koalici pomohli s postoupením novely do výborů dva bývalí sociální demokraté Miloš Melčák a Michal Pohanka, kteří nepodpořili opoziční návrh na zamítnutí. Na stranu ČSSD a KSČM se naopak přiklonil další nezařazený poslanec a někdejší sociální demokrat Evžen Snítily. Ani jeho hlas ale levici nestačil a předloha opozičnímu tlaku těsně odolala.

Podle novely by bezdětné ženy, matky jednoho dítěte a muži měli chodit do důchodu v 65 letech po roce 2030. Věk se má ale zvyšovat postupně, stejně jako se zvedá už od poloviny 90. let na 63 let. U mužů by ročně rostl o dva, u žen o čtyři měsíce.

Muži nyní odcházejí do penze asi v 61 letech, bezdětné ženy v 60, matky podle počtu vychovaných dětí dřív. Možnost jít dřív do penze by měly mít nadále matky dvou a více dětí. Do penze by chodily v 62 až 64 letech. Podle plánů vlády by sněmovna mohla normu o první etapě důchodové reformy odhlasovat do konce června, na podzim by ji mohl projednat Senát a podepsat prezident. Účinná by byla od ledna 2010.

Vláda rozdělila reformu penzí do tří etap. Chtěla je stihnout do voleb v roce 2010. První etapu upravuje navrhovaný zákon. Ve druhé kabinet plánoval změny v připojištění. Třetí pak počítá s takzvaným opt-outem, tedy možností přeměrovat část odvodů do spoření u fondů, s čímž ale opozice nesouhlasí. Vicepremiér a ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas (ODS) již dříve uvedl, že části jsou na sobě nezávislé. Připustil ovšem, že je všechny vláda nejspíš v tomto volebním období nestihne.

Návrh na zvyšování věku odchodu do penze vláda sněmovně předložila, aniž koaliční strany dál čekaly na to, zda se na tom shodnou se sociálními demokraty. Nečas ale prohlásil, že vláda je dál připravena hledat širší politickou shodu a zapracovat do novely případně i některé opoziční návrhy. Podle koalice však už nelze se změnami otálet, seniorů bude přibývat, a pokud jim mají penze zajišťovat solidní příjem, musí přijít reforma, jejíž součástí je i růst věku odchodu do důchodu. "Budeme-li déle žít, musíme také déle pracovat," prohlásil Nečas. Zatímco nyní lidé nad 60 let tvoří pětinu společnosti, v roce 2030 to podle Nečase bude třetina.

Opozice míní, že kabinetem navržené změny jsou vytržené z kontextu, předčasné a nezohledňují například to, že v tuzemsku se lidé průměrně dožívají nižšího věku než v některých západoevropských zemích. ČSSD se již dříve usnesla na tom, že zvyšování věku na 65 let by podpořila až po roce 2035 a za určitých podmínek.

Stínový ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach (ČSSD) si myslí, že na rozhodnutí o pokračování růstu penzijního věku je ještě čas. Nyní je podle něj důležitější dohodnout se na stanovení poměru penzí ke mzdám a na zdrojích, z nichž se budou důchody vyplácet. "Důchodový věk se již nyní prodlužuje na 63 let, což bude trvat do roku 2017. Pokud se o dalším prodlužování nerozhodne ještě deset let, tak se nic zásadního nestane," řekl v lednu stínový ministr.

Dohodu o reformě chtěli politici podepsat již před Vánocemi 2005. Nakonec to kvůli nadcházejícím volbám neudělali. Dokument zvýšení věku na 65 let obsahoval, proti byla tehdy jen KSČM.

Novela, kterou se poslanci zabývali, mění i další věci. Povinné pojištění by lidé měli v budoucnu odvádět 35 let, tedy o deset let déle než nyní. Podle Nečase se již v současné době v České republice pracuje v průměru čtyři desítky let. Poté, co by zákon začal platit, by se do doby nároku na penzi nemělo už zahrnovat studium. U lidí, kteří dostudovali či vystudují do roku 2010, by v takzvaných náhradních dobách zůstalo.

Změnit se má dále invalidní penze. Místo částečných a plných důchodů by měly existovat tři stupně podle omezení schopnosti pracovat. Výše penze by se lišila také podle doby odváděného pojistného.

Už přiznané částečné důchody by se ale neměly měnit. Upravit by se měly i podmínky pro pracující důchodce. Mohli by pobírat polovinu penze a dál si "nadělávat" na důchod, tedy zvyšovat procentní výměru.

12.3.2008

Systém nemocenské Poslanecká sněmovna změní víc, než jak plánuje vláda

Systém nemocenské bude asi přinejmenším pro firmy i jednotlivé živnostníky jednodušší. Změny přináší vládní novela zákona o nemocenském pojištění, kterou sněmovna podpořila i hlasy opozice v prvním čtení. Levicovní poslanci nicméně při dalším projednávání chtějí znovu otevřít otázku vyplácení nemocenské v prvních třech dnech nemoci. V tomto období ji zaměstnanci od počátku letošního roku nedostávají vůbec.

Vede to podle předsedy sněmovního výboru pro sociální politiku Zdeňka Škromacha (ČSSD) k tomu, že lidé jsou nemocní delší dobu, přičemž na nemocenskou nastupují v pátek, aby se jim to vyplatilo. "Když už nic jiného, tak víceméně ty první tři dny nemoci by měly být osvobozeny od nutnosti prokazovat neschopenkou, že člověk je nemocen, protože to vytváří další náklady," řekl Škromach s poukazem na poplatky u lékaře.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas (ODS) označil Škromachův návrh za legitimní námět k debatě. Odmítl ale, že by nevyplácení nemocenské v prvních třech dnech bylo něco asociálního, neboť podobné opatření je standardní ve vyspělých západoevropských zemích. Podotkl také, že už v roce 2004 mělo snížení nemocenské výrazný vliv na snížení počtu neschopenek.

Průměrná doba nemoci se loni podle České správy sociálního zabezpečení zkrátila. Zatímco v roce 2006 lidé strávili v pracovní neschopnosti v průměru 36,5 dne, minulý rok to bylo téměř o den a půl méně. Zrušení nemocenské v prvních třech dnech podle Nečase přinese další snížení. Podle kritiků budou někteří lidé choroby přecházet, jiní si raději vezmou dovolenou.

Samotná vládní novela má například rozšířit okruh firem, které by měly mít nárok na vrácení poloviny vyplacených nemocenských dávek. Mohly by je získat i podniky do 50 zaměstnanců. Podle dosavadní normy na to mají nárok firmy s nejvýše 25 pracovníky.

Právě zaměstnavatelé budou od příštího roku nemocenskou vyplácet v prvních dvou týdnech, za což jim mají klesnout odvody postupně z 3,3 na 1,4 procenta. V prvním roce by sazba pojistného klesla na 2,3 procenta. Firmy by hradily v prvních dvou týdnech náhradu mzdy, stát by jim část vydané sumy vrátil.

Novela podle Nečase zjednodušuje i administrativu. Omezit by se měly ohlašovací povinnosti i údaje, které musí zaměstnavatelé a správy sociálního zabezpečení evidovat. Norma má také zpřesnit podmínky účasti na pojištění u zaměstnanců pracujících v cizině.

Poslanecká sněmovna schválila letošní rozpočet Pozemkového fondu

Poslanecká sněmovna podpořila návrh rozpočtu Pozemkového fondu na letošní rok. Fond by měl letošní hospodaření zakončit schodkem 250 milionů korun a na konci roku v něm zůstane asi 1,75 miliardy korun. Fondu mají letošní rok vzrůst příjmy a poklesnout výdaje.

Rozpočet počítá s příjmy 1,645 miliardy korun. Většinu peněz, asi miliardu korun, získá fond prodejem pozemků. Zbytek celkových příjmů pochází z pronájmů, privatizace nebo převodu majetku. Plánované výdaje činí téměř 1,9 miliardy korun, o 64 milionů méně než minulý rok.

Jednou ze základních příčin, proč fond skončí ve čtvrtmiliardovém schodku, je podle ministra zemědělství Petra Gandaloviče (ODS) částka 400 milionů korun na pozemkové úpravy v některých okresech. Fond se také snaží co největším tempem odstraňovat staré stavby pomocí demolice a jiných úprav, uvedl ministr.

Fond spravuje státní zemědělské nemovitosti a vydává restituentům náhradní pozemky. Fond by měl ukončit svoji činnost ke konci příštího roku. Ministerstva zemědělství a financí však navrhuje, aby nezankl bez náhrady a k 31. prosinci 2012 se transformoval na organizační složku státu. Vláda o tom ale ještě nerozhodla.

14.3.2008

Návrh antidiskriminačního zákona čeká v Poslanecké sněmovně finále

Návrh antidiskriminačního zákona čeká ve sněmovně již jen závěrečné hlasování. Poslanci by o něm mohli rozhodnout tento týden. Dolní komora předlohu projednala v takzvaném druhém čtení. Zákon má pomoci zajistit rovný přístup ke vzdělání, práci, zdravotnické péči či například sociálním výhodám bez ohledu na věk, rasu, národnost, sexuální orientaci, zdravotní postižení, pohlaví, náboženství a světový názor. Republika měla zákon na ochranu před nerovným zacházením mít již při svém vstupu do EU, za neexistenci normy jí hrozí sankce.

Někteří pravicoví poslanci míní, že takový zákon je zbytečný či přímo škodlivý a vidí v něm nutné zlo vyplývající z tlaku unie. Levice naopak soudí, že norma je důležitá, vláda ale podle ní předložila "bezzubý" návrh, který proti diskriminaci chrání zcela nedostatečně. Ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS) uvedl, že mnoho pravidel zformulovaných v návrhu antidiskriminačního zákona již český právní řád obsahuje.

Sociální demokraté navrhli několik změn, které by dosah antidiskriminačního zákona oproti vládní verzi textu rozšířily. Poslankyně ČSSD Anna Čurdová naznačila, že v případě jejich odmítnutí by socialisté nemuseli ve finále pro předlohu vůbec hlasovat. Ministryně za Stranu zelených Džamila Stehlíková ale míní, že norma je i ve znění vládního návrhu vykročením správným směrem, sněmovna by ji proto měla schválit a v budoucnu případně vylepšit.

Boris Šťastný z ODS naopak soudí, že zákon představuje "brutální vstup státu" do subjektivního rozhodování a volby jednotlivých občanů. Navrhl proto, aby sněmovna doprovodila schválení předlohy usnesením, v němž by mimo jiné konstatovala, že přirozené rozdíly mezi lidmi nemůže žádný zákon uměle odstranit. Dolní komora by také podle Šťastného měla uvést, že zákon přijímá jako věc vyplývající ze závazků k EU a s jeho ideovým vyzněním se neztotožňuje.

Ombudsman Otakar Motejl, který se jednání účastnil, poslanci oponoval. Domnívá se, že nový předpis může přispět ke zmírnění diskriminace, a přimluvil se proto za jeho propuštění do závěrečné fáze jednání. "Ten problém (diskriminace) tady existuje, ten problém tady je," prohlásil veřejný ochránce práv.

Člověk, který by se cítil diskriminován, by se podle vládní předlohy mohl obrátit na soud a domáhat se tam přiměřeného zadostiučinění, případně i peněžité náhrady. Poslanci se ale zatím rozcházejí v názoru na to, kdo má nést důkazní břemeno - jestli má někdo dokazovat, že je diskriminovaný, zda má jiný člověk dokazovat, že nediskriminoval, jestli důkazní břemeno mezi obě strany sporu rozdělit nebo ho přenést na soud. O těchto věcech rozhodne třetí čtení, kdy budou poslanci hlasovat o jednotlivých pozměňovacích návrzích a pak o normě jako celku.

Rozhodovat budou mimo jiné i o návrhu petičního výboru, který počítá s tím, že na soudy by se mohly obracet například i různé organizace, které by se tam nápravy domáhaly jménem celých skupin lidí. "Osobně konstatuji za sebe a za vládu, že s takto pojatým návrhem nesouhlasíme. Domníváme se, že se jedná o osobnostní právo bránit se proti diskriminaci, a tudíž má být dáno občanovi," prohlásil ministr spravedlnosti.

Nový trestní zákoník prošel prvním kolem projednávání

Nový trestní zákoník, který zpřísnuje postihy za nejtěžší trestné činy a celkově modernizuje české trestní právo, má úspěšně za sebou první kolo projednávání ve sněmovně. Poslanci podle očekávání nový kodex v prvním čtení podpořili. Nyní se jím bude zabývat sněmovní ústavně-právní výbor.

Poslanci budou v rámci rozhodování o novém zákoníku zvažovat i snížení hranice trestní odpovědnosti z 15 na 14 let. Ministerstvo spravedlnosti navrhlo 14 let, vláda se ale přiklonila k zachování patnáctileté hranice. Dá se očekávat, že sněmovna při projednávání nového kodexu otevře i další společensky citlivé otázky, například tresty za držení drog a jejich dělení na měkké a tvrdé. Ke schvalování zákoníku se dolní komora dostane zřejmě v příštích měsících. Pokud normu posvědí i Senát a prezident, měla by podle současného návrhu začít platit od příštího roku. Ministr spravedlnosti Jiří Pospíšil (ODS) ale počítá s tím, že soudci podle nových pravidel začnou rozhodovat

nejdříve v polovině roku 2009 nebo až v roce 2010. Parlament by se podle něj měl s normou vypořádat do konce letošního roku, pak ale bude potřeba nějaký čas, aby se na ni soudnictví připravilo, řekl novinářům.

Nový zákoník má nahradit dosavadní více než 40 let starou normu. Výrazně zpřísňuje postih u nejzávažnějších násilných trestných činů. U brutální vraždy se zvyšuje trest z dosavadních 15 až na 20 let. Výjimečným trestem bude mimo doživotí i odnětí svobody až na 30 let. Nyní je horní hranice výjimečného trestu 25 let.

Nový kodex také zavádí alternativní tresty, mezi nimi i domácí vězení, ve kterém bude trestaný sledován pomocí čipu a systému GPS. Podle Pospíšila by se domácím vězením mohly trestat například drobné krádeže, pokud pachatel není recidivista. Od alternativních trestů si ministr slibuje menší zatížení věznic, jejichž provoz je podle něj v Česku příliš nákladný.

Nový zákoník počítá také s tím, že agresori a nebezpeční devianti budou umístováni do speciálních detenčních ústavů. Mělo by se tím předejít útěkům z psychiatrických léčeben, které pro nebezpečné klienty nejsou zařízeny.

Vládní předloha počítá také s rozdělením drog na tvrdé a měkké. Za držení měkkých drog by hrozilo odnětí svobody až jeden rok, u tvrdých by to byly až dva roky. Zákoník by také měl odstranit spory o to, co přesně znamená "větší než malé množství drogy". Nová norma totiž určuje, jaké množství drogy lze u sebe mít, aby ještě nešlo o trestný čin, ale pouze o přestupek, který se trestá pokutou.

Trestné by tak nebylo například pěstování jedné až tří rostlin konopí.

Zásadní výhrady k návrhu trestního zákoníku ve sněmovně vyslovili pouze komunisté, kteří žádali jeho přepracování. Zákoník je podle nich "třídně zaměřený" a nepřístupuje stejně ke všem občanům. KSČM vadí i to, že zákoník při definici trestných činů proti lidskosti nedělá rozdíl mezi komunismem a nacismem.

Sociální demokraté jsou podle svého předsedy Jiřího Paroubka připraveni zákoník podpořit.

Paroubek podotkl, že návrh připravily ještě sociálnědemokratické vlády a že odpovídá moderním trendům trestní politiky. ČSSD nicméně chce prosazovat některá další zpřísnění kodexu.

Parlament byl blízko schválení zákoníku stejných expertů na trestní právo již v roce 2006. Návrh ale tehdy ztroskotal na vypuštění paragrafu o zneužívání informací v obchodním styku, tedy takzvaném tunelování. Pokud jde o snížení věkové hranice trestní odpovědnosti, sněmovna se v minulém volebním období přiklonila ke snížení na 14 let.

Při minulém projednávání se ve sněmovně vedla bouřlivá debata také o ustanovení týkajícím se eutanazie, tedy paragraf, který stanovil za usmrcení z milosrdenství výrazně nižší trest než za vraždu. Vážné výhrady k této úpravě měli lidovci. Nový kodex ale sporný paragraf o eutanazii již neobsahuje.

Poslanci plánují změnit pravidla odškodnění klientů kampaňek

Skupina poslanců ČSSD a KSČM chce změnit pravidla pro výplatu vkladů klientů zkrachovalých družstevních záložen. Návrh má zmírnit nerovnost mezi odškodněním klientů záložen a bank. Nově by se měla horní hranice odškodnění posunout na dva miliony a vyplácet by se mělo 100 procent vkladu. Příslušný návrh už autoři předložili sněmovně. Ta by se jím měla zabývat na některé z příštích schůzí, platnost by novela měla nabýt dnem vyhlášení. Pro ODS je návrh nepřijatelný, řekl novinářům poslanec této strany Michal Doktor.

Předkladatelé poukazují na to, že vkladatelé dosud dostávali jen 90 procent vkladů, nejvýše ale 400.000 korun. Původně to bylo ještě méně. Dvoumilionová horní hranice ale není definitivní, upozorňuje předseda Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček (ČSSD), který je pod návrhem také podepsán.

"Je na diskusi, jestli ji nesnížit třeba na milion a půl, na milion," řekl novinářům. Návrh má podle Vlčka pomoci hlavně drobnějším stradatelům, často starším lidem a důchodcům, kteří do záložen vkládali nižší částky. "Ne ti, co tam dali spekulativní úložky," míní.

Návrh také počítá s navýšením státního dluhopisového programu, ze kterého se financuje výpomoc Zajišťovacímu fondu družstevních záložen, o 1,85 miliardy korun na 3,85 miliardy. Toto navýšení

však podle Vlčka závisí na tom, na jaké horní hranici se poslanci shodnou.

Z tohoto důvodu je návrh nepřijatelný pro ODS, protože by zvýšil státní dluh, potvrdil poslanec občanských demokratů Michal Doktor. "Historicky (je to) nepřijatelné proto, že už dvakrát sociální demokraté za vlády Miloše Zemana prosadili návrh obdobný, který říkal, že ten dluhopisový program bude splacen kampeličkáři," řekl. To by podle něj museli zaplatit vkladatelé v následujících zhruba 20 letech a byli by to vkladatelé nynější, nikoli ti, kteří byli u pádu kampeliček. Považuje za nepřijatelné, aby se k dluhům zavazoval někdo, kdo je nezpůsobil. "Neboli ty dluhy nebudou zaplacený nikdy," dodal.

Vlček chce peníze získat hlavně pomocí výnosů z konkurzů zkrachovalých záložen. Stát by to tak podle něj nic nestálo. "Ať si to stát vymůže po těch lidech, kteří zpronevěřili ty peníze," tvrdí. "Tlačit na konkurzní správce, aby to vymohli z těch, kteří jsou likvidováni, je další hloupost, tam už se prostě další peníze nenajdou," tvrdí Doktor.

Vláda začátkem letošního března rozhodla, že zajišťovací fond založen v příštím roce zanikne.

Nynější fungující záložny jsou pojištěny u Fondu pojištění vkladů podle zákona o bankách.

Zákon o spořitelních a úvěrních družstvech přijala sněmovna v dubnu 1995, platit začal od roku 1996. Vlna pádů kampeliček odstartovala na podzim o tři roky později. Aktivních bylo tehdy 70 kampeliček, sedm v likvidaci a osm nevyvíjelo činnost. Koncem 90. let bylo v kampeličkách podle některých informací ztraceno osm miliard z 11,3 miliardy korun vkladů.

Senát

12.3.2008

Možnost spekulací při prodeji státní zemědělské půdy se asi ztíží

Možnost spekulací při prodeji státní zemědělské půdy se zřejmě ztíží. Přispět k tomu má vládní novela o převodu zemědělských a lesnických pozemků, kterou podpořil senátní zemědělský výbor. Senát jako celek bude normu schvalovat pravděpodobně tento týden.

Novela reaguje na situace, kdy při soutěžích na prodej půdy podá nabídka skupina domluvených spekulantů. Vítěz poté svoji nabídku stáhne, po něm i ostatní v pořadí a stát nakonec půdu prodá za nevýhodnou a nízkou cenu. Nově bude platit, že pokud zájemce s nejvyšší nabízenou cenou svoji nabídku stáhne, kauce mu propadne, ostatním uchazečům stát kauci vrátí. Propadá kauce se stane příjmem Pozemkového fondu. Pozemek potom stát nabídne majitelům restitučních nároků.

Fond musí podle platného zákona po odstoupení prvního zájemce nabídnout dalšímu v pořadí i vícekrát, dokud není půda prodána. Sedláci, kteří na půdě dosud hospodařili, o ni kvůli tomuto postupu často přišli.

Zemědělci nicméně s předlohou úplně spokojeni nejsou. Požadují, aby ti, kteří hospodaří na státní půdě, mohli při jejím nákupu výrazněji uplatnit přednostní právo a nebyli omezováni hranicí 500 hektarů. Nástupci farmářů, kteří odejdou do důchodu, by měli mít podle návrhů zemědělců možnost s farmou převzít i výhodu dlouhodobých splátek za nakoupenou půdu.

Senátní výbor podpořil také další novelu, podle níž by kraje a obce mohly získat bezúplatně od Pozemkového fondu pozemky pod silnicemi druhé a třetí třídy nebo místními komunikacemi. Cílem předlohy je sjednotit vlastnictví komunikací s vlastnictvím pozemků pod nimi. Nynější situace, kdy jsou pozemky pod silnicemi státní, podle předkladatelů značně komplikuje situaci krajů při údržbě komunikací nižších tříd.

Kraje se k návrhu staví vesměs příznivě. Chtěly by ale, aby stát zaplatil výdaje spojené s vypracováním geometrických plánů a se zaměřením pozemků. V opačném případě by tyto náklady musely kraje zaplatit ze svého.

Schválení se dočká zřejmě i stručná poslanecká novela, která zařazuje sdružení dětí a mládeže mezi ty organizace, jimž může veřejná správa poskytnout státní nemovitost k bezúplatnému užívání a

nemusí po nich chtít běžný komerční nájem.

13.3.2008

Zákon o ekologické újmě má problémy se schválením i v Senátu

Návrh zákona o předcházení ekologické újmě, který se vládě málem nepodařilo prosadit ve sněmovně, má problémy také v Senátu. Jeho výbor pro životní prostředí doporučil několik pasáží zákona pozměnit. Pokud by se s tím příští týden ztotožnil i Senát jako celek, normu by dostala sněmovna k opětovnému posouzení.

Výbor chce kromě formulačních zpřesnění zákona rozšířit okruh provinění, za která by hrozila až pětimilionová sankce. Podle předlohy by tento postih hrozil firmám i jejich šéfům, kteří by neudělali nezbytná preventivní nebo nápravná opatření. Podle výboru by se tato pokuta měla vztahovat i na případy, kdy by se instituce neřídily pokyny pro provádění těchto opatření.

Sněmovna zákon schvalovala před měsícem v době prezidentských voleb, a to nadvakrát. Někteří poslanci ODS tehdy pro vládní normu odmítli napoprvé zvednout ruku. Ministr životního prostředí a šéf Strany zelených Martin Bursík to označil za porušení koaličních dohod. Premiér a předseda ODS Mirek Topolánek poté své kolegy přesvědčil, aby normu podpořili.

Zákon vychází z evropské směrnice, kterou mělo Česko převzít do svého právního řádu již před deseti měsíci. Bursík kvůli tomu již dříve apeloval na schválení normy, neboť opak by znamenal žalobu Evropské komise na ČR u Evropského soudního dvora.

Příslušná evropská směrnice byla schválena jako reakce na velké ekologické katastrofy, mezi něž patřilo například znečištění francouzského pobřeží po havárii tankeru Erika v roce 1999. Původci znečištění mají podle ní platit za nápravu škod. Týká se škod na vodních zdrojích, zvířatech i rostlinách, stejně jako velkého znečištění půdy, které způsobí újmy na zdraví lidí.

Norma stejně jako evropská směrnice předpokládá, že po roce 2010 začnou evropské banky nabízet speciální programy pro ekologické pojištění firem. Pro české podniky zákon počítá s povinností pojistit se do začátku roku 2013. Finanční zajištění by si podle vlády nemuseli pořizovat například ti, kteří prokazatelně nemohou způsobit škodu vyšší než 20 milionů korun, nebo ti, kteří vlastní ekologické certifikace.

Zdroj:ČTK

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)